

Dom za pár stovák

Každý človek raz dospeje do veku, v ktorom začne rozmýšľať o tom, ako si zabezpečiť vlastné bývanie, zariadiť si vlastnú domácnosť. Do úvahy prichádzajú dve možnosti - bývanie v paneláku alebo bývanie v dome. Niekomu vyhovuje jedna alternatíva, niekomu tá druhá. Ale zaobstaranie si vlastného bytu či domu stojí vždy veľa peňazí. Pokiaľ ... neskúsite nejaké alternatívne možnosti.

Tiež sme ako rodina bývali mnoho rokov v paneláku. Ale keď sme zdedili pomerne veľký pozemok, rozhodli sme sa postaviť si dom. Jediný problém bol v tom, že na našom konte sme mali tak akurát toľko peňazí, aby sme mohli platiť účty, zabezpečiť si denné potreby a občas si dopriať niečo navyše. O alternatívnych možnostiach bývania pred 20 rokmi sa ešte u nás veľa nevedelo, ale veľmi sme túžili po vlastnom dome, záhrade, túžili sme chovať zvieratá a tak nám neostalo iné, ako začať rozmýšľať o tom, ako sa vyhnúť zadĺženiu a zároveň si dopriať luxus žiť vo vlastnom dome.

Teraz už máme svoj vysnený dom a aj keď sme pôvodne plánovali len menší domček, náš dom má 5 spální, 2 obývacie izby s kuchyňami, 2 kúpeľne a 2 terasy. Vzhľadom na to, že sme ho začali stavať s minimom peňazí, je to celkom slušné - nie?

Ako na to?

V prvom rade potrebujete pozemok. Pokiaľ nemáte nejaký k dispozícii, musíte si ho kúpiť. Sú také lokality, kde sa dajú pozemky kúpiť pomerne lacno. Pokiaľ máte pozemok, máte základ svojho domova.

Pre alternatívne stavby je charakteristické to, že sa snažia obísť šablónovité myslenie spoločnosti. Čiže je treba zapriať fantáziu a poriadne sa poobzerať okolo seba, aby ste zistili, čo všetko sa dá použiť na vybudovanie svojho hniezdočka. Je veľa materiálov, ktoré sú ľahko a lacno dostupné a ich použitím pri tvorbe domu môžete vytvoriť veľmi príjemné a útulné bývanie. Také materiály sú napríklad:

- slama
- hlina
- skaly
- drevo a iné.

Každé z nich má svoje výhody aj nevýhody.

My sme pôvodne plánovali postaviť si hlinený dom, v akom žili generácie našich predkov na juhu Slovenska. Ale po prepočte toho, koľko hlíny potrebujeme nakopať na celý dom, sme od stavby hlineného domu upustili. Najmenej komplikované sa nám zdalo použiť na stavbu domu drevo. Veď napokon v drevených domoch bývajú Škandinávci, Kanadania, Američania a v drevených domoch bývali aj obyvatelia severného Slovenska. Drevo je organický materiál a možno aj to jeden z dôvodov, prečo sa drevených domoch býva veľmi príjemne.

Keď sme si vybrali stavebný materiál, bolo treba pustiť sa do plánovania:

- ako má náš dom vyzeráť, kde budú aké miestnosti, kade má viesť vodovodné potrubie, kade pôjde odpadová voda, kde bude WC, kam potrebujeme zaviesť elektrinu. Museli sme veľmi dobre uvážiť, ako zabezpečiť statiku celého domu, kam aké podpery umiestniť, aby nehrozilo to, že sa náš domček poskladá pri prvom nápore vetra

- ako postupovať pri prácach, ktoré úkony sú prvoradé, aká musí byť následnosť jednotlivých etáp prác, aby sme nemuseli niečo búrať; napr. v akej etape prác je potrebné ukladať vodovodné potrubia, elektrické vedenie, odpadové potrubia; akým postupom vytvárať medzistenovú izoláciu, aby neunikalo teplo z domu a neprenikala zima dovnútra a pod.

- a urobiť výpočty toho, aký materiál a koľko kusov čoho budeme potrebovať. Dlhé a hrubé hranoly budú tvoriť kostru celého domu, dosky budeme potrebovať na vonkajšie opláštenie; keďže sme si naplánovali sendvičový dom, potrebujeme medzistenovú izoláciu a napokon bolo potrebné si zvážiť, z akého materiálu chceme vytvoriť vnútorné steny; ďalej koľko metrov vodovodného potrubia potrebujeme na rozvod vody, na pospájanie radiátorov, koľko metrov potrubia na odpad, koľko metrov káblov a akej hrúbky na elektrické vedenie a všetky ďalšie drobnosti, ktoré sme napokon aj tak nakupovali väčšinou za pochodu.

Teraz nám už ostávalo len pustiť sa do práce.

Hrubá stavba

Keď už sme mali dôkladne premyslené postupy, mohli sme sa pustiť do riešenia základov pre dom. Bolo niekoľko možností:

- vyhlíbiť základy pod celým domom a urobiť betónovú platňu, na ktorej bude stáť dom. **Výhody:** netreba rozmýšľať, ako urobiť podlahu, priestor pod pôdorysom domu je pevný, nehrozí prienik hlodavcov do domu; **nevýhody:** veľa práce s výkopom zeminu, ktorú treba aj niekam odpratať, minie sa veľký objem betónu, čo sa odzrkadlí aj na peňaženke

- vykopať základy len pod obvodom domu a tento výkop zaliať betónom do určitej výšky. **Výhody:** menej prác pri výkope zeminu ako v predchádzajúcom prípade a tým sa minie aj menej peňazí na betón; **nevýhody:** treba riešiť spôsob, ako sa vytvorí podlahu, môže sa pod domom držať vlhkosť alebo aj nejaká nekontrolovateľná forma života

- postaviť dom na betónových pilieroch. **Výhody:** urobia sa výkopové práce len pre betónové piliere - základy cca 0,8x0,8m a výška podľa potreby, minie sa minimum betónu, najmenej pracné, máte prehľad, čo sa deje pod domom; **nevýhody:** treba riešiť spôsob, ako vytvoriť podlahu, priestor pod domom sa vetrá a preto musí byť podlahu veľmi dobre za-teplená, pod domom sa môže zabývať nejaké zvieratko a robiť tam smetisko.

My sme si vybrali tretiu možnosť. Rozhodlo to, koľko času ušetríme, keď vykopeme "len" niekoľko jám a nie celý zákop a tiež to, že ušetríme peniaze za betón.

Terén, na ktorom sme začali stavať, sa mierne zvažuje. Z jednej strany to bola výhoda, pretože v prípade prudkých dažďov nám voda nestojí na dvore, ale stíha odtekať, na druhej strane sme museli dávať veľký pozor, aby všetky piliere boli vo vodováhe - na jednej strane vyčnievali nad terén 20 cm, na druhej strane až 80 cm.

Keď sa nám podarilo tieto základy dokončiť a betón dostatočne vytvrdol, bolo treba na piliere postaviť a upevniť vysoké a silné hranoly, ktoré budú niesť celý dom. Na nich bude spočívať váha strechy, o ne sa budú uchycovať steny. Nakoľko nie sme stavbári a chceli sme mať istotu, že náš dom nám nespadne na hlavu, použili sme silné hranoly: 15x15cm.

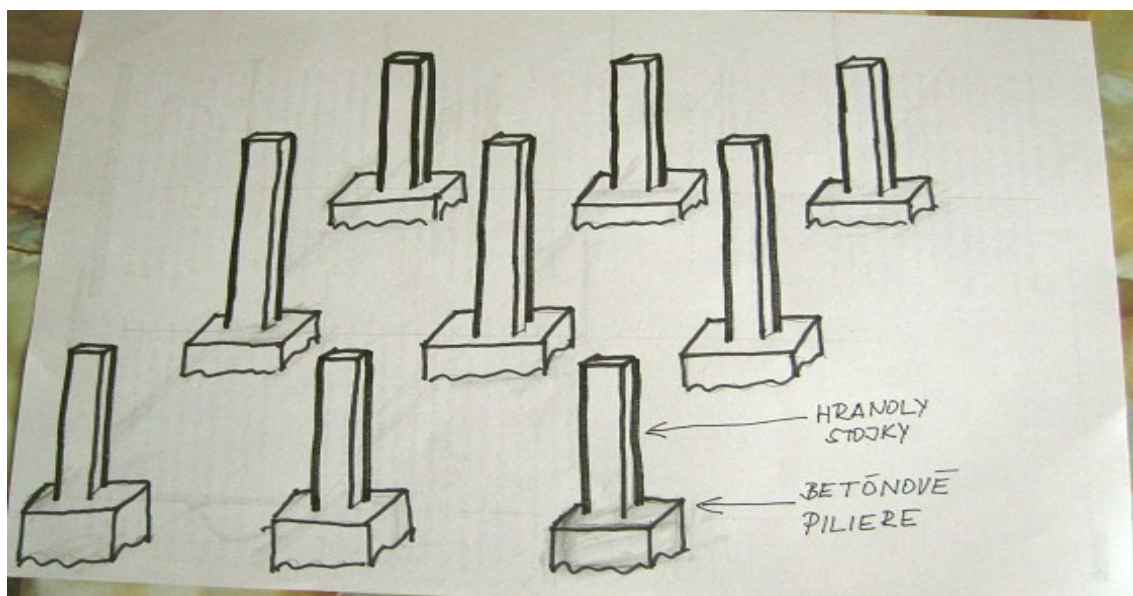
Keď chcete postaviť na výšku takýto hrubý hranol, ktorý je dlhý 5m, musíte si veľmi premyslieť postup. Pracovali sme len dvaja: ja a manžel. Bolo potrebné veľmi zvažovať každý

krok, aby nás tie mohutné klady neprizabili. Ale pomocou lán, lešenia a iných pomôcok sa nám podarilo napokon postaviť hranoly na betónové piliere a uchytiť ich tak, aby sa nezvalili. Prežili sme to bez zranení a bol prvý dôvod na oslavu. Začala vyrastať kostra nášho "rodinného sídla".

Teraz to vyzeralo ako snímka z apokalypsy: k nebu čnelo 12 vysokých hranolov, po zemi sa váľali rôzne stroje, dosky, náradia a my sme sedeli uprostred toho neporiadku s blaženým pocitom z dobre vykonanej práce.

Potom prišla jedna kritická noc. Rozpútala sa veľmi silná búrka a blesky šľahali všetkými smermi. Keď sme ráno prišli na stavenisko, boli sme zhrození. Blesk udel do jedného z hranolov a rozmetal z neho kúsok dreva v okruhu asi 80m. Z 5 metrového hranola ostalo neporušených asi 2 m, zbytok sme zbierali v okolitej burine. To, čo sme s takou námahou postavili, príroda v jednom okamihu zničila. Ale v nešťastí sme mali aj šťastie. Blesk hranol nezapálil - v tom prípade by nám zhorelo všetko drevo, ktoré sme mali nachystané k ďalšej práci - iba ho rozštíepal. Pochopili sme toto varovanie a hneď sme si do plánov zahrnuli hromozvod.

Po tejto skaze sme museli 5 metrový hranol vyrábať. Kúpiť ho by narušilo náš rozpočet a tak sme použili kratšie hranoly na to, aby sme vyrobili jeden dlhý. Náš budúci domov v tejto etape vyzeral zhruba takto:

Bolo to malé bludisko postavené z hranolov.

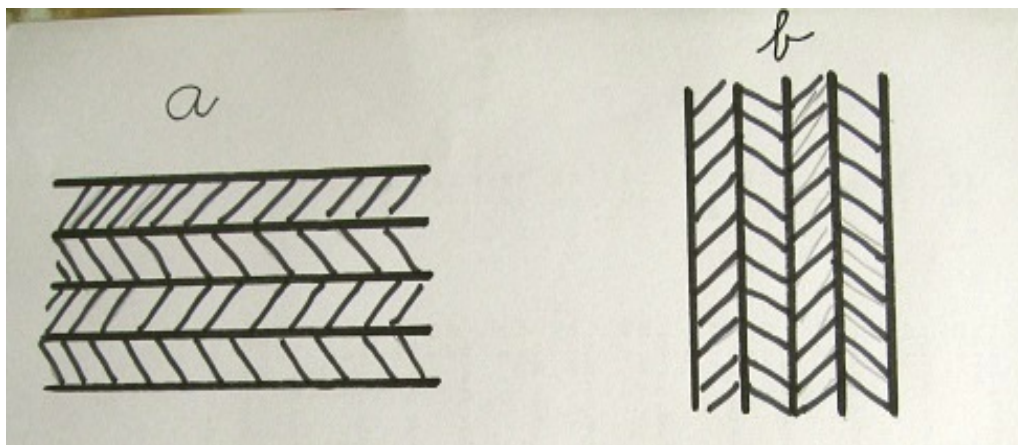
Aby sme mali veci kam zložiť, jednu časť sme obili doskami a provizórne zastrešili. Tu sme mali uložené stroje a náradia a tu mali aj naše malé deti dočasné útočisko, kým my sme sa hrali na stavbárov.

Po mnohých úvahách o tom, ako ďalej, sme sa rozhodli, že bude najlepšie pustiť sa do vonkajších stien.

Steny

Náš dom bol plánovaný ako sendvičový dom. To znamená urobiť: vnútorné steny, medzistenovú izoláciu, vonkajšie steny. Na vytvorenie vonkajších stien sme nakúpili dosky. Môže sa použiť aj iný materiál: rôzne typy drevotrieskových platní, sadrokartón, polystyrén. My sme sa rozhodli náš dom odoskovať. Vyrátali sme, akú plochu potrebujeme zakryť a objednali sme príslušný počet kubíkov dosák. Doviezli nám obrovskú fúru surového dreva. Týždeň sme dosky hobľovali a pripravovali na ďalšie použitie - morili sme, pílili na potrebné dĺžky.

Ak chcete použiť dosky na vytvorenie steny, sú dve možnosti. Klásť ich horizontálne (a) alebo vertikálne (b).

Pri horizontálnom ukladaní je riziko, že stekajúca voda zatečie do spojov a bude zmáčat izoláciu za doskami. Pri tomto spôsobe ukladania treba vyrobiť na doskách perodrážku, aby dve dosky do seba presne zapadali. Ale aj tak by hrozilo, že pri vysúšaní dreva sa perodrážka naruší a vzniknú škáry.

Preto sme sa rozhodli pre druhú možnosť. Budeme klásť dosky vertikálne. Tak to ro-

bia aj škandinávské národy a zatiaľ nevyhynuli =).

Aby sme zabránili vytváraniu škár medzi jednotlivými doskami, ukladali sme ich v dvoch radoch. Spodný rad pozostával z postupnosti:

doska - medzera - doska - medzera

a horný rad opačne: medzera - doska - medzera - doska

Tým sme zabezpečili ochranu izolácie medzi stenami aj v prípade vysychania dosák. Tento postup sa ukázal - z pohľadu 15 rokov - ako správny.

K tomu, aby ste z dosák vyrobili steny domu, potrebujete kladivo, veľa - veľa klincov, vítačku, šróby a hodne trpezlivosti. Pri umiestňovaní dosák si musíte premyslieť, kde budú okná a dvere, aby ste náhodou nezadoskovali aj tieto časti domu.

Keď sme po nejakom čase všetky dosky pritĺkli na svoje miesto, boli sme vo vytržení. Povedali sme si: "Už len strechu, podlahu a izoláciu!" LEN! Ale keď v hlave máte už celý dom hotový, vtedy sa vám zdá, že tých prác nie je až tak veľa.

Pokiaľ nám to počasie dovolilo trávili sme všetok voľný čas na stavenisku. Deťom sme urobili na dvore takú búdku, ktorú sme honosne nazvali domček, urobili sme im hojdačky a kým my sme sa hrali na svojom piesočku, deti sa bavili na tom svojom.

Strecha

Aby sa nám hranoly a dosky zbytočne nezmáčali, bolo potrebné urobiť strechu. Sú rôzne typy striech:

Už keď sme si plánovali, ako bude náš dom vyzerat', vyberali sme si z možných variant striech tú najjednoduchšiu, aby sme si ušetrili problémy. Náš dom má sedlovú strechu. Tento typ strechy nám umožnil urobiť jednoduché podkrovné spálne po oboch stranách strechy.

Vytvorenie strechy bola jediná práca, na ktorú sme si zavolali odbornú pomoc. Nechceli sme riskovať, že nám do spálne bude zatekať dažďová voda, alebo že nám nejaká víchrica odnesie strechu a otvorí pohľad na oblohu.

Keď nám majstri urobili všetky podkladové práce - veniec, trámy, latovanie - položili sme na to a upevnili strešnú krytinu.

Teraz to už vyzeralo ako dom. Až do chvíle, keď sa pri nás zastavili nejakí vychádzkári a pani sa nás so záujmom spýtala:

- To bude senník?

Došlo nám, že realita je zatiaľ dosť vzdialená od našich predstáv. Ale ďalšie práce sme už mohli robiť pod strechou bez ohľadu na počasie.

Podlaha

Ďalším krokom bolo vytvorenie podlahy. Tým, že celá stavba bola položená nad zemou, aj podlaha musela mať sendvičový charakter. Museli sme zabezpečiť, aby neboli žiadne škáročky, cez ktoré by k nám prenikala odspodu zima - hlavne nie v zimných mesiacoch.

Aby sme mali o čo upevňovať podlahové dosky, museli sme z hranolov vytvoriť mriežku. Okraje tejto mriežky boli položené na betónových pilieroch, okrem toho boli všade uchytené o hranoly-stojky. Na vytvorenie tejto mriežky sme použili hranoly 15x10cm a dávali sme ich do vzdialenosti 1m od seba. Pospájaním sme vytvorili mriežku s okami 1x1m. K tejto mriežke sa potom zospodu uchycovali drevotriekové platne (tie tam musíte uložiť skôr, ako vytvoríte podlahovú mriežku), potom sa dávala izolácia - najlepšie nobasil - a potom navrch znovu drevotriekové platne, na ktoré si už dáte povrch taký, ako sa vám páči: linoleum, parkety ...

Aj táto sendvičová podlaha veľmi dobre spĺňa svoj účel. Aj keď je náš dom položený

na pilieroch, v zime nepocitujeme na nohách neprijemný chlad. Samozrejme to nie je pocit, ako v paneláku, kde pod vami a nad vami sú vykúrené byty. Ale keď si dáme v zime teplejšie papučky, je aj od podlahy teplo.

Kúpeľňu je dobré riešiť dlaždicami a podlahovým kúrením.

Keď sme robili podlahu, mali sme na mysli ešte jednu vec: plánovali sme do domu krb. Na mieste, kde bude krb stáť, sme nedávali drevenú podlahu, ale sme to vybetónovali. Plochu 2x1m sme ohradili, vybrali zeminu cca do hĺbky 0,8m a túto jamu sme až do úrovne podlahy zaliali betónom. Predsa len krb má svoju váhu a v prípade, keď sa v ňom kúri, aj svoju teplotu a bolo by riskantné ho postaviť na drevenej dlážke, ktorá visí nad zemou.

Teraz sme už mali aj podlahu. Stáli sme na vlastnej dlážke, pod vlastnou strechou. Ocenili to dokonca aj kozy, ktoré sme v tom čase už chovali. Raz sme našli našu kozu-dojku ako sa vyvaľuje na matraci v ešte nedokončenom dome. Ležala tam na boku, spokojne prežúvala, až kým nezaregistrovala našu prítomnosť.

Dvere a okná

Skôr, ako sme sa mohli pustiť do stenovej izolácie, bolo potrebné upevniť rámy dverí a okien. Aby sa nám v budúcnosti okná a dvere neposúvali, ich rámy sme upevňovali na vodorovné hranoly, ktoré boli natoľko dlhé, že sa dali uchytiť a upevniť o zvislé hlavné hranoly. Tým pádom rámy okien a dverí boli spojené s celou stavbou a nemali tendenciu odísť zo svojho miesta. Samozrejme, všetky tieto práce musíte robiť s vodováhou v ruke.

Keď už boli na mieste okná aj dvere - bolo to v lete a boli nádherné teplé noci - rozhodli sme sa prespať aspoň jednu noc v našom novom dome. Molitanové matrace a spacáky sme mali, z debničiek sme si urobili provizórny nábytok a strávili sme prvú noc v dome, ktorý sme si postavili vlastnými rukami. Bol to krásny večer. Pri sviečke a fľaške vína. Ten pocit, že sme na dovolenke, preč od opitých susedov, preč od zvukov sídliska - tento pocit máme doteraz, aj keď už uplynulo veľa rokov, odkedy sme sa natrvalo nast'ahovali do domu.

Drevo je živý materiál - živý v zmysle organický. Asi aj vďaka tomu sa v drevodome žije príjemne, ale žiaľ nielen ľuďom. To sme zistili hneď v tú prvú skúšobnú noc.

Keď sviečky dohoreli, povyliezali zo všetkých škár potvorky, ktoré sa neboja tmy: rôzne chrobáky a pavúky. Táto noc bola prvou z mnohých, kedy som dostala od prírody možnosť prekonať svoj extrémny strach z pavúkov. Ak žijete v prírode, musíte rátať s takýmito spolubývajúcimi. Roky spolužitia s týmito tvormi plynú, ale arachnofóbia ostáva. Aj keď trochu v miernejšej forme. Keď sa objaví pavúk, už neutekám z domu s krikom, ale dokážem použiť insekticídny spray aj z dvoch metrov.

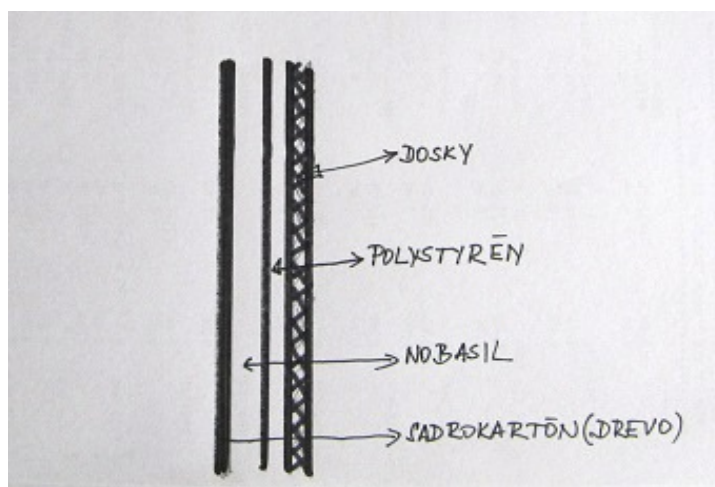
Vnútorne steny

Prišiel čas pustiť sa do zateplenia stien. Z vonkajšej strany sme už mali dosky, teraz bolo potrebné vložiť do medzisteny izoláciu, aby sme mohli urobiť aj vnútorné steny.

Izolácia medzi vonkajšou a vnútornou stenou je tá časť domu, ktorá vás ochráni pred zimou. Preto jej musíte venovať osobitnú pozornosť.

Najpoužívanejšie materiály na izoláciu sú polystyrén a nobasil. My sme kombinovali tieto materiály, ale okrem nich sme do medzisteny pridávali aj piliny. Majú vynikajúce izolačné vlastnosti (musia byť úplne suché) a môžete ich nasypať do každej medzierky, kam sa vám nepodarilo natlačiť nobasil.

Aby sme zabezpečili dostatočnú ochranu pred chladným vzduchom, o dosky, tvoriace vonkajšiu stenu, sme prichytili polystyrén o hrúbke 2cm a potom sme dávali nobasil s pilinami. Vyzeralo to takto:

Na záver sme urobili znovu mriežku z latiek, na ktorú sa bude upevňovať vnútorná stena.

Vnútorné steny môžu byť tvorené z rôznych materiálov:

- *sadrokartón*; má tú výhodu, že ho môžete farebne upravovať, ľahko sa s ním pracuje, nestojí veľa a vyzerá ako klasická stena

- *drevený obklad*; ak ho raz máte, stačí ho už len občas oprášiť. Podľa toho, ako vyzerá, dodá vášmu bývaniu charakter. Ak použijete tatranský obklad, vytvoríte chatový štýl, ak použijete drevené platne a dotvoríte ich ozdobnými latkami, vaše bývanie bude mať koloniálny charakter

- *produkty z drevotriesky*; ich výhodou je to, že sú trvácne, majú pekný povrch a takisto, ako pri drevenom obklade odpadá starosť o udržiavanie pekného povrchu.

My sme kombinovali. Niektoré steny sú zo sadrokartónu, niektoré z tvarovanej drevotriesky.

Výhodou takejto stavby je aj to, že si ľahko vyrobíte stenové priečky. Máte veľkú miestnosť a potrebujete ďalšiu izbu? Nič ľahšieho. Z hranolov 10x10cm vyrobíte kostru budúcej steny, obalíte to sadrokartónom alebo drevom a vyplníte nobasilom. Keď už nebudete potrebovať túto izbu, steny rozoberiete bez ohrozenia statiky domu.

Kúrenie

Hrúbka našich stien je cca 15 - 18 cm. Keď k nám príde nejaká neznalá návšteva, často padnú dve otázky:

- Nebojíte sa tu bývať? (akože na samote)

a:

- Nie je vám tu zima?

Na obe otázky je rovnaká odpoveď: NIE!

Báť sa bývania mimo mesto je nezmysel. Predsa kriminálne živly majú svoje "praco-

viská" v mestách, tam sú pre nich príležitosti.

A zima nám v našom dome ešte nikdy nebola. Kúrenie sme vyriešili centrálné. Máme kotol a z neho sa rozlieva teplo do radiátorov. Kúrime odpadovým drevom a ročne nás kúrenie - v prípade tuhej zimy - vyjde asi na 250 - 300€.

Okrem ústredného kúrenia máme aj krb (ktorý nás stál cca 700€) a na Vianoce alebo len tak na vytvorenie nálady si v ňom občas zakúrime. Len vtedy treba pozatvárať radiátory, inak je v byte bežne 30°C.

Aké sú náklady na takúto stavbu?

Závisí to od vašich predstáv.

Musíte kúpiť **hranoly** na stojky, na strechu, na podlahovú mriežku a na upevnenie okenných a dverových rámov. Dajú sa kúpiť nové, ktoré ešte pracujú a môžu sa v priebehu ďalších rokov rôzne skrúcať. Alebo budete zháňať staršie hranoly za lacnejší peniaz a bez rizika zmeny tvaru. Len pozor - musia byť zdravé. Bez hniloby a červotočov.

Potrebujete kúpiť **dosky** alebo drevotrieskové platne. Ak kúpite dosky už ohoblované, namorené, vaša peňaženka to pocíti. Pokiaľ chcete ušetriť, kúpte surové dosky a dotvorte si ich. Drevotrieskové platne mávajú v rôznych predajniach za rôzne ceny. Je dobré pred ich kúpou urobiť prieskum trhu a nájsť predajňu, kde je výhodná cena.

Do interiéru budete potrebovať **sadrokartón** alebo iný materiál na tvorbu stien.

Čo sa týka **medzistenovej izolácie**, piliny sa nám veľmi osvedčili. Len ich treba miešať s vápnom, aby sa v nich nezabývali myši (myši majú radi aj sklenú vatu). Dobré izolačné vlastnosti má aj kvalitná a suchá slama - napríklad aj do podlahovej izolácie. Veď napokon sú aj takí nadšenci, ktorí si stavajú domy zo slamy.

Okná aj **dvere** môžete lacno kúpiť spod ruky. Mnoho ľudí vyhadzuje kvalitné drevené okná a nahrádzajú ich plastovými. Manžel pracuje v oblasti renovácie a úpravy bytov a keď vojde do nejakého bytu, okamžite vie, či domáci majú plastové okná. Vzduch v takých bytoch je ťažký a zatuchnutý aj vtedy, keď sú minivetráčky na oknách otvorené. A v zle vetraných bytoch sa často objavujú aj plesne. Drevo samé osebe má antibakteriálne vlastnosti

a rozhodne je pre bývanie zdravšie, ako moderné plasty.

Ďalej potrebujete kúpiť - či už nové alebo spod ruky - **strešnú krytinu a odkvapové rúry**.

Na kúrenie je dobré zvážiť si, aký typ **kotla** je najvhodnejší. Ľudia často menia svoje kotle za výkonnejšie, alebo za iný typ, ako majú a na internete si môžete zaobstarať kvalitný kotol za lacné peniaze.

Vyrátajte si, koľko metrov **vodovodného potrubia** a koľko metrov **odpadového potrubia** budete potrebovať.

Elektrické vedenie je vhodné viesť mimo steny, aby si na nich nebrúsili zúbky myši alebo iné hlodavce. V prípade, ak vedenie musíte alebo chcete viesť v medzistene, ťahajte ich v hadici, ktorá ich ochráni pred ochutnávaním.

Pokiaľ nemáte možnosť pripojiť sa na kanalizáciu, musíte si zaobstarať **žumpu** na znečistenú vodu a obsah WC. Môže to byť klasická žumpa, ale v tom prípade rátajte s tým, že jej obsah bude treba z času na čas odstrániť; alebo si zakúpte ekologickú žumpu, ktorej obsah sa ešte dá recyklovať.

V domácnosti je nevyhnutná **teplá voda**. My sme to riešili tak, že sme kúpili bojler, ktorý sa dá napojiť aj na ústredný kotol a v zime máme teplú vodu vždy, lebo kúrime. V lete stačí zakúriť na chvíľku do kotla, alebo zapnúť elektrický ohrev na bojleri. Riešením môže byť aj solárny panel. Vtedy nemusíte myslieť na to, že kedy musím zapnúť ohrev alebo rozložiť oheň, aby sa zohriala voda.

Náš dom sme si postavili podľa svojich predstáv. Je šitý na našu mieru. V tomto dome vyrástli naše deti a od toho času, ako sme odišli z paneláku a začali bývať v drevodome uprostred prírody, vymizli v našej rodine choroby typu viróz a alergií. Je to skutočne náš domov, v ktorom sa cítime príjemne.